

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001142

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-03-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого від 28.03.2024 № 123

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кліменко Дар'я Іванівна

2. Daria I. Klimenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6364-0289

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: право

Дата захисту: 07-03-2024

Спеціальність за освітою: право

Місце роботи здобувача: Верховний суд

Код за ЄДРПОУ: 41721784

Місцезнаходження: вул. П. Орлика, 8, Київ, 01043, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 2023-36 ID 3893

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.21.01

Тема дисертації:

1. Виконання податкового обов'язку з транспортного податку в умовах правового регулювання місцевих податків та зборів.
2. Fulfillment of the tax obligation for the vehicle tax under the conditions of legal regulation of local taxes and fees.

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена теоретико-прикладному аналізу правового регулювання транспортного оподаткування в Україні з урахуванням сучасної міжнародної правозастосовчої практики. Визначено характерні риси притаманні транспортного податку, які складаються з наступних інтегрованих складників: 1) транспортний податок є майновим податком; 2) об'єктом оподаткування за відповідним загальнообов'язковим платежем податкового характеру є легковий автомобіль; 3) у транспортному податку об'єкт та база оподаткування тотожні між собою; 4) транспортний податок є місцевим податком, адже його встановлюють органи місцевого самоврядування п місцеві ради; 5) транспортний податок п обов'язковий до

встановлення податок органами місцевого самоврядування; 6) у платників податку не виникає зустрічного зобов'язання, що доводить безумовність транспортного податку; 7) транспортний податок є періодичним платежем, стягується з платника податку, у якого об'єкт оподаткування перебуває у власності, та з року випуску автомобіля минуло не більше 5-ти років. Предметом окремої уваги у дисертаційному дослідженні стали наукові погляди щодо неухильно дотримуватися принципів закріплених статтею 4 Податкового кодексу України, зокрема й принципу стабільності законодавцем, що дозволить забезпечити належну якість і ефективність вітчизняної податкової системи, гармонізує вітчизняне законодавство з вимогами Європейського Союзу, а також буде додатковим підґрунтям захисту прав та законних інтересів платників податків. При проведенні дослідження було виявлено іманентні ознаки, притаманні податковій системі. До позитивних ознак віднесено: 1) особливості податкової системи; 2) її склад; 3) підхід щодо визначення певного податку. До негативних ознак віднесено: 1) нестабільне податкове законодавство; 2) значні витрати часу на ведення податкового обліку; 3) високий загальний рівень податкового навантаження та нерівномірний його розподіл між платниками; 4) неврегульованість надання податкових пільг; 5) переважно фіскальний характер податкової системи. Серед недоліків майнового транспортного податку дисертантка виокремила такі: 1) неналежні межі розмірів штрафів, у порівнянні з вартістю автомобіля, за несплату транспортного податку, оскільки на платників податку, які ухиляються від його сплати, накладають штраф у розмірі всього лиш 340 грн, а в разі повторної несплати п 1020 грн; 2) різниця сум сплачуваного податку в кожній адміністративно-територіальній одиниці, з огляду на прив'язку до місця реєстрації автомобіля, тобто автомобіль може використовуватись в будь-якій місцевості, а сплаті податок підлягає там, де зареєстровано авто. Визначено критерії легкових автомобілів, які є об'єктом оподаткування при сплаті транспортного податку, а саме: 1) вік автомобіля, якому не виповнилося п'ять років (включно); 2) вартість автомобіля, що становить 375 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року. Відмічається, що пряме оподаткування має як переваги так і недоліки. Основною перевагою прямого оподаткування є те, що прямі податки п це більш надійне та постійне джерело доходів бюджету; вони більшою мірою залежать від платоспроможності платників податків, витрати на їх стягнення відносно невеликі. Стосовно недоліків, то до них можна уналежнити ухилення від сплати податків, тенденцію до зниження заощаджень та за умови підвищення податкових ставок. За наслідками дослідження історії становлення, розвитку та реформування інституту транспортного оподаткування було умовно розподілено та проаналізовано етапи його трансформації. Зроблено висновок, що історичний досвід застосування оподаткування транспортних засобів можна охарактеризувати як процес еволюції за роки незалежності в умовах реформаційних змін сьогодення розроблялись нові, покращені умови розвитку транспортного податку. І наразі законодавець прагне вдосконалити транспортний податок, враховуючи інтереси держави, територіальних громад, платників податку, враховуючи сучасні політико-економічні умови та стан екології. Щодо співвідношення таких ключових юридичних категорій як «суб'єкт права» та «суб'єкти правовідносин», констатовано наступне: по-перше, категорії суб'єкта правовідносин та суб'єкта права неприпустимо тлумачити як тотожні, адже між ними є суттєві відмінності. По-друге, їх не слід відокремлювати одна від одної до такого ступеня, коли між цими категоріями втрачається будь-який логічний зв'язок і втрачається взаємозалежність. Вочевидь, що дані поняття потрібні як взаємодоповнюючі. Наголошено на критеріях ідентичності платника транспортного податку, серед яких є акцент на його резиденстві. Чинна редакція податкового законодавства ст. 267 є некоректною, скільки достатньо було б лише виокремити, або розділити платників на фізичних та юридичних осіб, про що ідеться при виконанні податкового обов'язку, що і так є зрозумілим.

2. The dissertation work is devoted to the theoretical and applied analysis of the legal regulation of transport taxation in Ukraine, taking into account contemporary international legal practices. The characteristic features inherent in the vehicle tax, consisting of the following integrated components, have been determined: 1) the vehicle tax is a property tax; 2) the object of taxation for the respective mandatory payment of a tax nature is a passenger car; 3) in the vehicle tax, the object and the tax base are identical; 4) the vehicle tax is a local tax, as it is established by local self-government bodies – local councils; 5) the vehicle tax is mandatory for establishment by

the bodies of local self-government; 6) taxpayers do not have a reciprocal obligation, confirming the unconditional nature of the vehicle tax; 7) the vehicle tax is a periodic payment, collected from the taxpayer who owns the taxable object, and the vehicle's year of manufacture is not more than 5 years ago. The subject of particular attention in the dissertation research was the scientific views on the unwavering adherence to the principles established by Article 4 of the Tax Code of Ukraine, in particular the principle of legislative stability, this will ensure the proper quality and efficiency of the domestic tax system, harmonize domestic legislation with the requirements of the European Union, and serve as an additional basis for protecting the rights and legitimate interests of taxpayers. During the research, inherent characteristics of the tax system were identified. Among the positive characteristics are: 1) the specific features of the tax system; 2) its composition; 3) the approach to determining a specific tax. Negative characteristics include: 1) unstable tax legislation; 2) significant time and effort required for tax accounting; 3) a high overall level of tax burden and its uneven distribution among taxpayers; 4) the lack of regulation in granting tax privileges; 5) the predominantly fiscal nature of the tax system. Regarding the shortcomings of the property vehicle tax, the author identified the following: 1) inadequate fine amounts for non-payment of the vehicle tax compared to the value of the vehicle. Taxpayers who evade payment are subject to a fine of only 340 UAH, and in case of repeated non-payment - 1020 UAH; 2) differences in the tax amounts paid in each administrative-territorial unit based on the vehicle's registration location. This means that a vehicle can be used anywhere, but the tax must be paid where the vehicle is registered. Criteria for passenger cars subject to taxation when paying the vehicle tax were also established, namely: 1) the age of the vehicle, which is less than five years (inclusive); 2) the value of the vehicle, which is equal to 375 times the minimum wage established by law as of January 1 of the tax (reporting) year. It is noted that direct taxation has both advantages and disadvantages. The main advantage of direct taxes is that they are a more reliable and consistent source of government revenue; they are more dependent on the taxpayers' ability to pay, and the costs of collecting them are relatively low. As for the disadvantages, they can include tax evasion, a tendency to reduce savings, and, in the case of higher tax rates, potential negative economic impacts. Based on the results of the study of the history of formation, development and reform of the transport taxation institution, the author conditionally identifies and analyzes the stages of its transformation. It was concluded that the historical experience of applying taxation on transport vehicles can be characterized as an evolutionary process during the years of independence, with reforms developing new, improved conditions for the development of the transport tax. Currently, legislators are seeking to refine the transport tax, taking into account the interests of the state, territorial communities, taxpayers, and considering modern socio-economic conditions and the state of the environment. Regarding the relationship between key legal categories such as "subject of law" and "subjects of legal relations," noted the following: firstly, the categories of the subject of legal relations and the subject of law should not be interpreted as identical because there are significant differences between them. Secondly, they should not be separated to the extent that any logical connection and interdependence between these categories is lost. It is evident that these concepts complement each other and are mutually interdependent. The emphasis is placed on the criteria of identity of the vehicle tax payer, among which there is a focus on their residency. The current version of tax legislation in Article 267 is incorrect. It would have been sufficient to simply distinguish or categorize taxpayers into individuals and legal entities, as is already understood when fulfilling tax obligations.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Кліменко Д. І. Становлення та функціонування податкової системи України. Актуальні проблеми держави і права//Б. Одеса, 2020. Вип. 87. С. 72-77.
- 2. Кліменко Д. І. Актуальні аспекти правового регулювання процедур введення у дію місцевих податків в умовах пандемії (на прикладі податку на майно). Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету//Б. Серія: «Юриспруденція»: зб. наук. пр. / Міжнар. гуманіт. ун-т. – Одеса: МГУ. 2021. Вип. 49. С. 82-85.
- 3. Кліменко Д. І. Історико-правова природа транспортного податку – реальність сьогодення. Правові новели//Б. 2021. Вип. 14. С. 19-25.
- 4. Кліменко Д. І. Компаративний аналіз транспортного податку. Правова позиція//Б. 2021. № 2 (31). С. 108-112.
- 5. Кліменко Д. Актуальні вади правового регулювання транспортного податку та шляхи їх усунення. KELM (Knowledge, Education, Law, Management). 2021. № 1(37). Vol. 2. С. 221-226.
- 6. Кліменко Д. І. Вплив судової практики на реалізацію податкового обов'язку при сплаті транспортного податку. Вороновські читання (Судовий прецедент – джерело права або приклад правозастосування): збірник статей, доповідей та тез учасників міжнар. наук. – практ. конф, м. Ірпінь, 4-5 жовтня 2019 р. / Редкол.: М. Кучерявенко, О. Головашевич. – Харків: Асоціація фінансового права України, 2019. С. 123-128.
- 7. Кліменко Д. І. Зміст та структура податкової системи. Верховенство права у процесі державотворення та захисту прав людини в Україні: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Одеса, 12-13 лютого 2021 р. Одеса: Причорноморська фундація права, 2021. С. 77-82.
- 8. Кліменко Д. І. Реалізація принципів податкового законодавства. Вплив юридичної науки на розвиток міжнародного та національного законодавства України: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків, 19-20 лютого 2021 р. Харків: ГО «Асоціація аспірантів-юристів», 2021. С. 34-36.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0111U000965

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лукашев Олександр Анатолійович

2. Oleksandr A. Lukashev

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Верховна Рада України

Код за ЄДРПОУ: 200641202

Місцезнаходження: вул. Грушевського, 5., Київ, 01008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Касьяненко Любов Михайлівна

2. Liubov M. Kasianenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1742-7580

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Латковська Тамара Анатоліївна

2. Tamara A. Latkovska

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3159-5994

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кобильнік Дмитро Анатолійович

2. Dmytro A. Kobylnik

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6777-7963

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Смичок Євген Михайлович

2. Yevhen M. Smychok

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7040-6223

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кучерявенко Микола Петрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кучерявенко Микола Петрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лейба Людмила Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна